

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 6. oktobra 2021 *

„Predhodno odločanje – Pravna država – Učinkovito sodno varstvo na področjih, ki jih ureja pravo Unije – Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU – Načeli neodstavljenosti in neodvisnosti sodnikov – Nesoglasna premestitev sodnika splošnega sodišča – Pravno sredstvo – Sklep o nedopustnosti, ki ga je sprejel sodnik Sąd Najwyższy (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych) (vrhovno sodišče (senat za izredni nadzor in javne zadeve), Poljska) – Sodnik, ki ga je predsednik Republike Poljske na podlagi resolucije nacionalnega sodnega sveta imenoval kljub sodni odločbi, s katero je bil odrejen odlog izvršitve te resolucije do izdaje sodbe Sodišča v postopku predhodnega odločanja – Sodnik, ki ne pomeni neodvisnega, nepristranskega in z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča – Primarnost prava Unije – Možnost, da se tak sklep o nedopustnosti šteje za neobstoječ“

V zadevi C-487/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat), Poljska) z odločbo z dne 21. maja 2019, ki je na Sodišče prispela 26. junija 2019, v postopku, ki ga je sprožil

W.Ż.

ob udeležbi

Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową, nekdanji Prokurator Prokuratury Krajowej Bożena Górecka,

Rzecznik Praw Obywatelskich,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, A. Prechal (poročevalka), predsednica senata, M. Vilaras, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin in N. Wahl, predsedniki senatov, D. Šváby, S. Rodin, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: M. Aleksejev, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 22. septembra 2020,

* Jezik postopka: poljščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za W.Ż. S. Gregorczyk-Abram in M. Wawrykiewicz, advokaci,
- za Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową R. Hernand, A. Reczka, S. Bańko, B. Górecka in M. Słowińska,
- za Rzecznik Praw Obywatelskich. P. Filipek in M. Taborowski,
- za poljsko vlado B. Majczyna, S. Żyrek in A. Dalkowska, agenti,
- za Evropsko komisijo K. Herrmann, P. Van Nuffel in H. Krämer, nato K. Herrmann in P. Van Nuffel, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 15. aprila 2021

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2, člena 6(1) in (3) ter člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, člena 267 PDEU in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki ga je sprožil sodnik W.Ż. glede resolucije Krajowa Rada Sądownictwa (nacionalni sodni svet, Poljska, v nadaljevanju: KRS), s katero je ta svet odredil ustavitev postopka s pritožbo, ki jo je oseba W.Ż. vložila zoper odločbo predsednika Sąd Okręgowy w K. (okrožno sodišče v K., Poljska) o odreditvi premestitve osebe W.Ż. z enega oddelka v drug oddelek tega sodišča (v nadaljevanju: sporna resolucija), pri čemer gre za resolucijo, zoper katero je oseba W.Ż. vložila tožbo pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska), h kateri je bil priložen predlog za izločitev vseh sodnikov, ki sestavljajo Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (senat za izredni nadzor in javne zadeve, Poljska), ki je pristojen za odločanje o navedeni tožbi.

Poljsko pravo

Ustava

- 3 Člen 7 ustave določa:
„Javni organi delujejo na podlagi in v okviru prava.“
- 4 Člen 10 ustave določa:
„1. Politični sistem Republike Poljske temelji na ločitvi in ravnotežju med zakonodajno, izvršilno in sodno oblastjo.

2. Spodnji in zgornji dom parlamenta izvajata zakonodajno oblast. Predsednik republike in svet ministrov izvajata izvršilno oblast. Sodišča izvajajo sodno oblast.“

5 Člen 45(1) ustave določa:

„Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča pristojno, neodvisno in nepristransko sodišče.“

6 Člen 60 ustave določa:

„Poljski državljani, ki v celoti uživajo državljske pravice, imajo pod enakimi pogoji pravico do dostopa do javnih funkcij.“

7 Člen 77(2) ustave določa:

„Z zakonom se ne sme nikomur onemogočiti sodne poti za uveljavljanje kršitev svojih svoboščin in pravic.“

8 Člen 179 ustave določa:

„Sodnike imenuje predsednik republike na predlog [KRS], in sicer za nedoločen čas.“

9 Člen 184 ustave določa:

„(Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče, Poljska)) in preostala upravna sodišča v mejah, določenih z zakonom, nadzirajo dejavnosti javne uprave. [...]“.

Novi zakon o vrhovnem sodišču

10 Predsednik republike je 20. decembra 2017 podpisal ustava o Sądzie Najwyższym (zakon o vrhovnem sodišču) z dne 8. decembra 2017 (Dz. U. 2018, pozicija 5; v nadaljevanju: novi zakon o vrhovnem sodišču). Ta zakon je začel veljati 3. aprila 2018.

11 Z novim zakonom o vrhovnem sodišču je bil med drugim v okviru Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) ustanovljen senat za izredni nadzor in javne zadeve.

12 Člen 26 novega zakona o vrhovnem sodišču določa:

„[Senat za izredni nadzor in javne zadeve] je pristojen za izredna pravna sredstva, spore v zvezi z volitvami in izpodbijanja veljavnosti nacionalnega ali ustavnega referendum, ugotavljanje veljavnosti volitev in referendumov, druge zadeve javnega prava, vključno s spori o varstvu konkurence, regulaciji energetike, telekomunikacijah in železniškem prometu ter spori, v okviru katerih se vložijo pravna sredstva zoper odločbe Przewodniczy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji [predsednik nacionalnega sveta za radiotelevizijo, Poljska] ali zaradi prekomernega trajanja postopkov pred sodišči splošne pristojnosti in vojaškimi sodišči ter pred Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)“.

13 Člen 29 novega zakona o vrhovnem sodišču določa, da sodnike Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) na predlog KRS imenuje predsednik republike.

Zakon o KRS

- 14 KRS je urejen z ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (zakon o nacionalnem sodnem svetu) z dne 12. maja 2011 (Dz. U. 2011, št. 126, pozicija 714), kakor je bil spremenjen zlasti z ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (zakon o spremembah zakona o nacionalnem sodnem svetu in nekaterih drugih zakonov) z dne 8. decembra 2017 (Dz. U. 2018, pozicija 3) in z ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (zakon o spremembi zakona o organizaciji splošnih sodišč in nekaterih drugih zakonov) z dne 20. julija 2018 (Dz. U. 2018, pozicija 1443) (v nadaljevanju: zakon o KRS).
- 15 Člen 37(1) zakona o KRS določa:
- „Če se je za mesto sodnika prijavilo več kandidatov, [KRS] preuči in oceni vse vložene prijave hkrati. V tem položaju [KRS] sprejme resolucijo, ki vsebuje odločitve o predložitvi predloga za imenovanje na mesto sodnika glede vseh kandidatov.“
- 16 Člen 43 tega zakona določa:
- „1. Resolucija [KRS] postane pravnomočna, če se zoper njo ni mogoče pritožiti.
2. Če resolucije iz člena 37(1) ne izpodbijajo vsi udeleženci v postopku, postane ta pravnomočna v delu, ki vsebuje odločitev, da se ne vloži predlog za imenovanje na mesto sodnika udeležencev, ki niso vložili tožbe, ob upoštevanju določb člena 44(1b).“
- 17 Člen 44 zakona o KRS določa:
- „1. Udeleženec v postopku lahko vloži tožbo pri [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] z utemeljitvijo, da je resolucija [KRS] nezakonita, če ni v ločenih določbah določeno drugače. [...]
- 1a. V posameznih zadevah, ki se nanašajo na imenovanje na funkcijo sodnika [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], se lahko tožba vloži pri [Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)]. V teh primerih ni mogoče vložiti tožbe pri [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)]. Tožba pri [Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)] ne more temeljiti na tožbenem razlogu, da se je pri odločanju o predložitvi predloga za imenovanje na funkcijo sodnika [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] upoštevala nepravilna ocena glede tega, ali kandidati izpolnjujejo merila.
- 1b. Če v posameznih zadevah glede imenovanja na funkcijo sodnika [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] resolucije iz člena 37(1) ne izpodbijajo vsi udeleženci v postopku, postane resolucija pravnomočna, in sicer v delu, ki vsebuje odločitev o vložitvi predloga za imenovanje na mesto sodnika [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], in v delu, ki vsebuje odločitev, da se ne vloži predlog za imenovanje na mesto sodnika istega sodišča, v primeru udeležencev v postopku, ki niso vložili tožbe.
- [...]
3. Za postopke pred [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] in [Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)] se uporabljajo določbe [zakonika o civilnem postopku] [...] v zvezi s kasacijsko pritožbo. Določbe člena 87¹ navedenega zakona se ne uporabljajo.

4. V posameznih zadevah, ki se nanašajo na imenovanje na funkcijo sodnika [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], je razveljavitev resolucije [KRS] o nepredložitvi predloga za imenovanje na funkcijo sodnika [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] s strani [Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)] enakovredna sprejetju kandidature udeleženca, ki je vložil pravno sredstvo, za postopek izbire za prosto mesto sodnika na [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], in sicer za mesto, za katero na dan razglasitve sodbe [Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)] postopek pred [KRS] še ni končan, ali, če takega postopka ni, za naslednje prosto mesto sodnika na [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], ki je predmet razpisa.“

- 18 Odstavek 1a člena 44 zakona o KRS je bil temu členu dodan z zakonom z dne 8. decembra 2017 o spremembah zakona o nacionalnem sodnem svetu in nekaterih drugih zakonov, ki je začel veljati 17. januarja 2018, odstavek 1b in 4 pa sta bila temu členu dodana z zakonom z dne 20. julija 2018 o spremembi zakona o organizaciji splošnih sodišč in nekaterih drugih zakonov, ki je začel veljati 27. julija 2018. Preden so bile dodane te spremembe, so bile tožbe iz navedenega odstavka 1a vložene pri [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] v skladu z odstavkom 1 istega člena 44.
- 19 Trybunał Konstytucyjny (ustavno sodišče, Poljska) je s sodbo z dne 25. marca 2019 razglasilo, da člen 44(1a) zakona o KRS ni združljiv s členom 184 ustave, ker v bistvu pristojnost, ki je bila z navedenim odstavkom 1a podeljena Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče), ni bila utemeljena niti z naravo zadevnih zadev, niti z organizacijskimi značilnostmi navedenega sodišča, niti s postopkom, ki ga to sodišče uporablja. Trybunał Konstytucyjny (ustavno sodišče) je v tej sodbi navedlo tudi, da ta razglasitev neustavnosti „nujno povzroči ustavitev vseh sodnih postopkov, ki še niso končani in ki temeljijo na razveljavljeni določbi.“
- 20 Člen 44 zakona o KRS je bil nato spremenjen z ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (zakon o spremembi zakona o [KRS] in zakona o upravnih sodiščih) z dne 26. aprila 2019 (Dz. U. 2019, pozicija 914) (v nadaljevanju: zakon z dne 26. aprila 2019), ki je začel veljati 23. maja 2019. Odstavek 1 tega člena 44 zdaj določa:
- „Udeleženec v postopku lahko vloži tožbo pri [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)] z utemeljitvijo, da resolucija [KRS] ni zakonita, če ni v ločenih določbah določeno drugače. V posameznih zadevah, ki se nanašajo na imenovanje na funkcijo sodnika na [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], ni mogoče vložiti tožbe.“
- 21 Poleg tega člen 3 zakona z dne 26. aprila 2019 določa, da se „[p]ostopki v zvezi s tožbami zoper resolucije [KRS] v posameznih zadevah, ki se nanašajo na imenovanje na funkcijo sodnika [na Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], ki so se začeli, vendar niso bili končani pred začetkom veljavnosti tega zakona, ustavijo po samem zakonu“.

Zakon o organizaciji splošnih sodišč

- 22 Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (zakon o organizaciji splošnih sodišč) z dne 27. julija 2001, kakor je bil spremenjen (Dz. U. 2019, pozicija 52), v členu 22a določa:

„[...]

4b. Za premestitev sodnika v drug oddelek ni potrebno njegovo soglasje:

1. če gre za premestitev v drug oddelek, ki odloča o zadevah z istega področja;

[...]

4c. določbe člena 4b, točka 1 [...], se ne uporabljajo za sodnika, ki je bil v obdobju treh let brez njegovega soglasja premeščen v drug oddelek. [...]

5. Sodnik ali pomožni sodnik, katerega razdelitev nalog je bila spremenjena, tako da je bil spremenjen obseg njegovih odgovornosti, zlasti zaradi premestitve v drugi oddelek zadevnega sodišča, lahko vloži pritožbo pri [KRS] v sedmih dneh od dodelitve novih odgovornosti. Pritožba ni mogoča v primeru:

1. premestitve v oddelek, pristojen za odločanje o zadevah, ki spadajo na isto področje;

[...]“.

Zakonik o civilnem postopku

23 Člen 49 ustawa - Kodeks postępowania cywilnego (zakon o uvedbi zakonika o civilnem postopku) z dne 17. novembra 1964, kakor je bil spremenjen (Dz. U. 2018, pozicija 1360) (v nadaljevanju: zakonik o civilnem postopku), določa:

„[...] Sodišče izloči sodnika na njegovo zahtevo ali na predlog stranke, če v neki zadevi obstaja upravičen dvom o njegovi nepristranskosti.“

24 Člen 50(3) zakonika o civilnem postopku določa:

„Dokler o predlogu za izločitev sodnika ni odločeno:

1. lahko sodnik, na katerega se nanaša predlog, nadaljuje postopek;

2. se ne sme razglasiti nobena odločba ali ukrep, s katerim se postopek konča.“

25 Člen 365(1) tega zakonika določa:

„Pravnomočna odločba ne zavezuje le strank in sodišča, ki jo je izdalo, ampak tudi druga sodišča, druge javne in upravne organe ter, v primerih, določenih z zakonom, druge osebe.“

26 Člen 388(1) navedenega zakonika določa:

„V primeru kasacijske pritožbe, če lahko izvršitev odločbe stranki povzroči nepopravljivo škodo, lahko drugostopenjsko sodišče odloži izvršitev izpodbijane odločbe do zaključka postopka s pritožbo [...]. Odločba se lahko izda ob izključitvi javnosti. [...]“.

27 Člen 391(1) navedenega zakonika določa:

„Pravila za postopek pred prvostopenjskim sodiščem se po analogiji uporabljajo za postopek pred drugostopenjskim sodiščem, če ni posebnih določb, ki bi urejale drugonavedeni postopek. [...]“.

28 Člen 398²¹ zakonika o civilnem postopku določa:

„Pravila za pritožbeni postopek se po analogiji uporabljajo za postopek pred [Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)], če ni posebnih določb, ki bi urejale drugonavedeni postopek, [...]“.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 29 Oseba W.Ż. opravlja funkcijo sodnika pri Sąd Okręgowy w K. (okrožno sodišče v K.). Predsednik tega sodišča je z odločbo z dne 27. avgusta 2018 na podlagi člena 22a(4b), točka 1, zakona o organizaciji splošnih sodišč odredil premestitev osebe W.Ż. z oddelka navedenega sodišča, v katerem je zasedala do tedaj, v drug oddelek istega sodišča.
- 30 Oseba W.Ż. je zoper to odločbo vložila pritožbo pri KRS na podlagi člena 22a(5) navedenega zakona. KRS je s sporno resolucijo odločil, da se postopek s pritožbo ustavi.
- 31 Oseba W.Ż. je 14. novembra 2018 zoper sporno resolucijo vložila tožbo pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), v okviru katerega presoja navedene tožbe pripada senatu za izredni nadzor in javne zadeve. Oseba W.Ż. pa je v tem okviru vložila tudi predlog za izločitev vseh sodnikov, ki sestavljajo senat za izredni nadzor in javne zadeve, ker ti glede na način njihovega imenovanja ne zagotavljajo zahtevanih jamstev neodvisnosti in nepristranskosti. Za presojo tega predloga je pristojno Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov.
- 32 Predložitveno sodišče, to je Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki odloča v razširjeni sestavi sedmih sodnikov, v zvezi z navedenimi podrobnimi pravili za imenovanje pojasnjuje, da je bila resolucija KRS št. 331/2018 z dne 28. avgusta 2018, s katero je bilo predsedniku republike predlagano, naj zadevne osebe imenuje na sodniška mesta v senatu za izredni nadzor in javne zadeve, predmet tožb, ki so jih kandidati, ki jih KRS v tej resoluciji ni predlagal za imenovanje, na podlagi člena 44(1a) zakona o KRS vložili pri Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče).
- 33 Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) je s pravnomočnim sklepom z dne 27. septembra 2018 na podlagi povezanih določb člena 388(1) in člena 398²¹ zakonika o civilnem postopku ter člena 44(3) zakona o KRS odredilo odložitev izvršitve resolucije št. 331/2018.
- 34 Kljub obstoju navedenih tožb in navedenega sklepa je predsednik republike 10. oktobra 2018 na sodniška mesta v senatu za izredni nadzor in javne zadeve imenoval nekatere kandidate, ki jih je KRS predlagal v resoluciji št. 331/2018.
- 35 Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) je nato z odločbo z dne 22. novembra 2018 prekinilo odločanje o tožbah, ki tako poteka pred tem sodiščem, do odločitve Sodišča o vprašanjih za predhodno odločanje, ki mu jih je to nacionalno sodišče predložilo z odločbo z dne 21. novembra 2018 v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 2. marca 2021, A.B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – pravno sredstvo) (C-824/18, v nadaljevanju: sodba A.B. in drugi, EU:C:2021:153), v zvezi z drugo resolucijo KRS, s katero so bile predsedniku republike predložene kandidature nekaterih oseb za imenovanje na sodniška mesta v civilnem in kazenskem senatu Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče). Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) je s temi vprašanji v bistvu želelo izvedeti, ali pravo Unije nasprotuje določbam, kot so določbe člena 44, od (1a) do (4), zakona o KRS.
- 36 Predsednik republike je 20. februarja 2019 kot sodnika v senatu za izredni nadzor in javne zadeve imenoval osebo, katere kandidaturo je KRS prav tako predložil v resoluciji št. 331/2018 (v nadaljevanju: zadevni sodnik).

- 37 Zadevni sodnik, ki je odločal kot sodnik posameznik, je – ne da bi imel na voljo spis, ki je bil takrat pri Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, in ne da bi zaslišal osebo W.Ż. – 8. marca 2019 sprejel sklep, s katerim je tožbo te osebe zoper sporno resolucijo zavrzel kot nedopustno (v nadaljevanju: sporni sklep).
- 38 Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, je z odločbo z dne 20. marca 2019 presodilo, da je bil sporni sklep sprejet v nasprotju s členom 50(3), točka 2, zakonika o civilnem postopku, pri čemer je poudarilo, da ta določba nasprotuje izdaji končne odločbe, dokler ni odločeno o predlogu za izločitev sodnika, ki ga vloži kateri koli drug sodnik. Navedeno sodišče je v isti odločbi poleg tega ugotovilo, da so bile s tem sklepom kršene pravice osebe W.Ż do obrambe v smislu člena 45(1) ustave, člena 6(1) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), in člena 47 Listine, ker je navedeni sklep sprejel organ, ki ni imel na voljo spisa in ne da bi imela oseba W.Ż možnost seznanitve s stališčem državnega tožilstva.
- 39 Navedeno sodišče je v tej odločbi preučilo tudi vprašanje, ali je zadevni sodnik dejansko imel status sodnika, sicer bi bilo treba ugotoviti pravni neobstoj spornega sklepa. Tako vprašanje naj bi bilo upoštevno za izid postopka za izločitev, ki poteka pred tem sodiščem, ker bi bilo treba ta postopek, če se obstoj spornega sklepa potrdi, končati z odločbo o ustavitvi zaradi neobstoja predmeta, medtem ko bi bilo treba, nasprotno, v primeru neobstoja tega sklepa odločiti o predlogu osebe W.Ż. za izločitev. V teh okoliščinah je Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, odločilo, da se predložitvenemu sodišču predložita ti vprašanji:
- „1. Ali sklep o zavrženju tožbe, vložene pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) zoper resolucijo KRS, ki ga je razglasil sodnik posameznik, pri katerem gre za osebo, ki je bila za sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) imenovana kljub tožbi, ki je bila pred tem vložena pri Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) zoper resolucijo KRS, s katero je bilo predlagano imenovanje te osebe na funkcijo sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), in kljub visečnosti postopka pred Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) ob izročitvi akta o imenovanju, pravno obstaja in ali se z njim konča postopek, ki se je začel z vložitvijo zadevne tožbe?
2. Ali je odlog izvršitve resolucije KRS, ki ga je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) na podlagi povezanih določb člena 388(1) in člena 398²¹ [zakonika o civilnem postopku] ter člena 44(3) [zakona o KRS] odredil pred vročitvijo akta o imenovanju na funkcijo sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), upošteven za odgovor na vprašanje, postavljeno v točki 1?“
- 40 Predložitveno sodišče meni, da bo odgovor na vprašanja, ki so mu bila tako predložena, odvisen zlasti od tega, ali se sodnik, ki je imenovan v takih okoliščinah, šteje za neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, člena 267 PDEU, člena 47, drugi odstavek, Listine in člena 6(1) EKČP.
- 41 Po mnenju predložitvenega sodišča namreč člen 19(1), drugi pododstavek, PEU zahteva, da države članice zagotovijo, da sodišča, ki so pristojna za odločanje na področjih, ki jih ureja pravo Unije, izpolnjujejo take zahteve, kar med drugim zajema, da se zadevni sodniki imenujejo zakonito.

- 42 Na eni strani pa naj bi bil senat za izredni nadzor in javne zadeve med drugim pristojen za odločanje o zadevah s področij, ki so zajeta s pravom Unije, kot so na primer zadeve v zvezi z varstvom konkurence in regulacijo energetike. Na drugi strani naj bi bil sporni sklep izdan v zadevi, ki se nanaša na status in varstvo neodvisnosti sodnika nacionalnega sodišča, ki je prav tako pristojno za odločanje na področjih, ki jih ureja pravo Unije, zaradi česar naj bi se zahtevalo spoštovanje zahtev iz člena 47, drugi odstavek, Listine v vsaki fazi postopka v glavni stvari.
- 43 Predložitveno sodišče poleg tega meni, da je bil zadevni sodnik imenovan ob očitni in namerni kršitvi temeljnih določb poljskega prava, ki urejajo postopek imenovanja sodnikov.
- 44 Prvič, do navedenega imenovanja naj bi namreč prišlo, medtem ko je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) odločalo o tožbi zoper resolucijo št. 331/2018, s katero je bilo predlagano imenovanje zadevne osebe. Iz člena 179 ustave pa naj bi izhajalo, da je tak predlog konstitutivnega pomena, tako da naj bi bilo, dokler pravni obstoj navedene resolucije ostaja negotov zaradi navedene tožbe, vsakršno imenovanje brez pravne podlage, saj je dejansko namen take tožbe udeležencem postopka za imenovanje zagotoviti varstvo njihovih pravic do dostopa do službe v javnem sektorju pod enakimi pogoji in do sodišča v skladu s členom 45(1), členom 60 in členom 77(2) ustave.
- 45 Določbe člena 44(1b) in (4) zakona o KRS naj ne bi mogle vplivati na zgoraj navedeno. Kot je bilo poudarjeno v točki 35 te sodbe, je namreč Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) zaradi dvomov, ki jih je imelo to nacionalno sodišče glede združljivosti navedenih nacionalnih določb s pravom Unije, pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe v zadevi, v kateri je bila izdana sodba A.B. in drugi. Predložitveno sodišče tako poudarja, da bi moralo Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) ob upoštevanju pojasnil, ki mu jih je v tej zadevi podalo Sodišče, odločiti o navedeni združljivosti ali zagotoviti razlago teh določb, ki bi bila skladna s pravom Unije.
- 46 Drugič, predsednik republike naj bi s tem, da je izvedel sporno imenovanje kljub pravnomočni odločbi, s katero je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) odredilo odložitev izvršitve resolucije št. 331/2018, kršil povezane določbe člena 365(1), člena 391(1) in člena 398²¹ zakonika o civilnem postopku ter člena 44(3) zakona o KRS. Poleg tega naj bi bila z imenovanjem zadevnega sodnika kršena tudi člena 7 in 10 ustave, saj predsednik republike ni spoštoval sodne pristojnosti Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče).
- 47 Prav tako naj bi se takšno nezakonito imenovanje umeščalo v splošnejši okvir, v katerem se kopičijo ukrepi, katerih namen je preprečevati učinkovit sodni nadzor nad resolucijami KRS, s katerimi se predlagajo imenovanja na mesta sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče).
- 48 Za to naj bi šlo, prvič, pri sprejetju člena 44(1b) in (4) zakona o KRS, katerega skladnost s pravom Unije naj bi bila, kot je bilo opozorjeno zgoraj, predmet vprašanj, ki so bila Sodišču predložena v zadevi, v kateri je bila izdana sodba A.B. in drugi, drugič, pri tem, da sta KRS in skupina senatorjev vložila pravno sredstvo pri Trybunał Konstytucyjny (ustavno sodišče, Poljska), v okviru katere je to sodišče v sodbi z dne 25. marca 2019 razglasilo, da je člen 44(1a) zakona o KRS v nasprotju z ustavo in da je treba vse postopke s tožbami, ki so vložene zoper take resolucije in ki so v vsečnosti pred Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče), ustaviti, in tretjič, pri sprejetju zakona z dne 26. aprila 2019, s katerim je bila odrejena ustavitev postopkov s temi tožbami in izključena vsakršna taka tožba v prihodnosti.

- 49 K temu naj bi bilo treba dodati še druge napake pri imenovanju zadevnega sodnika, med katere spadata dejstvo, da je petnajst članov zdajšnjega KRS, ki imajo status sodnika, imenoval Sejm (spodnji dom parlamenta), in ne več, kot je bilo prej, njihovi kolegi, ter okoliščina, da naj bi do imenovanja navedenih članov KRS prišlo s skrajšanjem ustavno zagotovljenega trajanja mandata članov prejšnjega KRS. Ti vidiki pa naj bi bili predmet vprašanj za predhodno odločanje, ki so bila Sodišču postavljena v okviru združenih zadev, v katerih je bila izdana sodba z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča) (C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982).
- 50 Predložitveno sodišče glede na vse okoliščine, v katerih je prišlo do imenovanja zadevnega sodnika, meni, da ta ne zagotavlja jamstev, ki se zahtevajo glede njegove neodvisnosti in nepristranskosti. Zaradi navedenih okoliščin naj bi lahko namreč pri posameznikih v zvezi s tem nastali dvomi, ta sodnik pa bi lahko bil zaradi teh okoliščin izpostavljen zunanjim pritiskom organov, ki so ga imenovali in ki so nato delovali tako, da tega imenovanja ne bi bilo več mogoče sodno izpodbijati. Te okoliščine naj bi prav tako ustvarjale tveganje pristranskosti v okviru spora o glavni stvari, kot naj bi bilo razvidno iz tega, da je zadevni sodnik sprejel sporni sklep.
- 51 V teh okoliščinah je Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki odloča v sestavi sedmih sodnikov, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 2, člen 6(1) in (3) ter člen 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47 [Listine] in členom 267 PDEU razlagati tako, da sodišče, ki ga sestavlja sodnik posameznik, ki je bil za sodnika imenovan v očitnem nasprotju s predpisi države članice o imenovanju sodnikov, ni neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v smislu prava Unije, zlasti zato, ker je bila ta oseba za sodnika imenovana, čeprav je bilo zoper sklep nacionalnega organa, ki je vseboval predlog o imenovanju te osebe za sodnika, pri pristojnem nacionalnem sodišču (Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)) vloženo pravno sredstvo in je bila izvršitev tega sklepa v skladu z nacionalnim pravom zadržana ter postopek pred pristojnim nacionalnim sodiščem (Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče)) pred izročitvijo akta o imenovanju še ni bil končan?“

Postopek pred Sodiščem

Predlog za uporabo hitrega postopka

- 52 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku na podlagi člena 105 Poslovnika Sodišča. To sodišče je v utemeljitev svojega predloga navedlo, da je tak postopek utemeljen glede na to, da bi lahko odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, ki je bilo predloženo Sodišču, vplival ne samo na obravnavano zadevo iz postopka v glavni stvari, ampak tudi na sodno dejavnost nekaterih drugih sodnikov, ki so bili pred kratkim razporejeni v različne senate Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) in do imenovanja katerih naj bi prišlo v okoliščinah, ki so delno ali v celoti podobne okoliščinam imenovanja zadevnega sodnika.
- 53 Člen 105(1) Poslovnika določa, da lahko predsednik Sodišča na predlog predložitvenega sodišča ali izjemoma po uradni dolžnosti po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku, če je treba zadevo zaradi njene narave obravnavati v kar najkrajšem času.

- 54 Opozoriti je treba, da je tak hitri postopek procesni instrument, namenjen reševanju položaja izjemne nujnosti. Poleg tega iz sodne prakse Sodišča izhaja tudi, da hitrega postopka ni mogoče uporabiti, če je občutljivost in kompleksnost pravnih problemov, ki se pojavljajo v neki zadevi, težko uskladiti z uporabo takega postopka, zlasti če očitno ni primerno, da se pisni del postopka pred Sodiščem skrajša (sodba z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 103 in navedena sodna praksa).
- 55 V obravnavanem primeru je predsednik Sodišča 20. avgusta 2019 po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odločil, da se predlogu iz točke 52 te sodbe ne ugodi.
- 56 Iz predložitvene odločbe je namreč razvidno, da se spor o glavni stvari v bistvu nanaša na tožbo, s katero sodnik izpodbija odločbo, s katero je bil premeščen z enega oddelka sodišča, v katerem je zasedal do tedaj, v drug oddelek istega sodišča, pri čemer je bil tej tožbi priložen predlog za izločitev sodnikov, ki so pristojni za odločanje o tej tožbi. Tak spor pa sam po sebi ne more povzročiti položaja izjemne nujnosti.
- 57 Poleg tega je postavljeno vprašanje, čeprav se dejansko nanaša na temeljne določbe prava Unije, kompleksno in izjemno občutljivo ter spada v razmeroma zapleten nacionalni postopkovni in pravni okvir in tako ni primerno za postopek, ki odstopa od običajnih postopkovnih pravil. Prav tako je bilo treba upoštevati tudi, da so bili nekateri od pomislekov predložitvenega sodišča, na katerih temelji tako postavljeno vprašanje, kot je to razvidno iz točk 45, 48 in 49 te sodbe, že predmet drugih predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki so bili v precej poznejših fazah obravnave.

Ustni del postopka in predlog za ponovno odprtje tega dela postopka

- 58 Po pisnem delu postopka so bile zadevne stranke, med drugim poljska vlada, zaslišane o svojih stališčih na obravnavi 22. septembra 2020. Generalni pravobranilec je sklepne predloge predstavil 15. aprila 2021, ustni del postopka pa je bil s tem datumom zato končan.
- 59 Poljska vlada je z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča vložena 7. maja 2021, predlagala ponovno odprtje ustnega dela postopka.
- 60 Navedena vlada se je v utemeljitev tega predloga sklicevala na to, da med sklepnimi predlogi generalnega pravobranilca v tej zadevi na eni strani ter sklepnimi predlogi generalnega pravobranilca G. Hogana v zadevi Repubblika (C-896/19, EU:C:2020:1055) in sodbo z dne 20. aprila 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311), na drugi strani obstajajo razlike v usmeritvi glede presoje postopka imenovanja nacionalnih sodnikov v različnih državah članicah glede na pravo Unije.
- 61 Poljska vlada prav tako meni, da je ponovno odprtje ustnega dela postopka v obravnavanem primeru upravičeno, ker naj generalni pravobranilec v sklepnih predlogih, s katerimi se ta vlada ne strinja, ne bi zadostno upošteval njenih trditev, tako da naj ti sklepní predlogi ne bi bili objektivni.
- 62 V zvezi s tem je treba na eni strani opozoriti, da Statut Sodišča Evropske unije in Poslovnik Sodišča zainteresiranim subjektom iz člena 23 tega statuta ne dajeta možnosti, da predložijo stališča v odgovor na sklepne predloge generalnega pravobranilca (sodba z dne 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, točka 26 in navedena sodna praksa).

- 63 Na drugi strani v skladu s členom 252, drugi odstavek, PDEU generalni pravobranilec popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstavi obrazložene sklepne predloge o zadevah, pri katerih je v skladu s Statutom Sodišča Evropske unije zahtevano njegovo sodelovanje. Sodišča ne zavezujejo niti ti predlogi niti obrazložitev, ki generalnega pravobranilca pripelje do njih. Zato nestrinjanje zadevne stranke s sklepnimi predlogi generalnega pravobranilca, ne glede na vprašanja, ki jih preizkusi v njih, samo po sebi ne more biti razlog, ki bi upravičeval ponovno odprtje ustnega postopka (sodba z dne 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 64 Glede trditve poljske vlade v zvezi z domnevnim neobstojem objektivnosti sklepnih predlogov generalnega pravobranilca zadostuje navesti, da z okoliščino, da navedena vlada meni, da njene trditve v okviru tega postopka predhodnega odločanja v teh sklepnih predlogih niso bile dovolj upoštevane, nikakor ni mogoče dokazati takega neobstoja objektivnosti.
- 65 Poleg tega lahko Sodišče v skladu s členom 83 Poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odredi ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča.
- 66 V obravnavani zadevi pa Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca meni, da ima po pisnem delu postopka in obravnavi pred tem sodiščem vse potrebne elemente za odločanje o tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Poleg tega navaja, da predlog za ponovno odprtje ustnega dela postopka, ki ga je predložila poljska vlada, ne razkriva nobenega novega elementa, ki bi lahko vplival na odločitev, ki jo mora tako sprejeti.
- 67 V teh okoliščinah se ponovno odprtje ustnega dela postopka ne odredi.

Vprašanje za predhodno odločanje

- 68 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora Sodišče v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem iz člena 267 PDEU nacionalnemu sodišču podati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. Za to mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu predložena (sodba z dne 15. julija 2021, Ministrstvo za obrambo, C-742/19, EU:C:2021:XXX, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 69 V obravnavani zadevi je iz odločbe predložitvenega sodišča razvidno, da mora odgovoriti na vprašanji, ki mu jih je predložilo Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, kot so navedena v točki 39 te sodbe. Zадnjenavedeno sodišče želi s tema vprašanjema izvedeti, ali lahko prezre sporni sklep in zato nadaljuje obravnavo predloga za izločitev, o katerem odloča v okviru postopka v glavni stvari, ali pa mora ustaviti postopek s tem predlogom, ker je bil z navedenim sklepom s tem, da je bila tožba, ki jo je vložila oseba W.Ż. pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) zoper sporno resolucijo, razglašena za nedopustno, spor o glavni stvari končan.
- 70 Poleg tega je treba poudariti, da je KRS z navedeno resolucijo odredil ustavitev postopka s tožbo, ki jo je oseba W.Ż. vložila zoper odločbo, s katero jo je predsednik Sąd Okręgowy w K. (okrožno sodišče v K.), to je sodišča, kateremu je oseba W.Ż. razporejena v funkciji sodnika, brez njenega soglasja premestil z oddelka tega sodišča, v katerem je opravljala svoje naloge do tedaj, v drug oddelek navedenega sodišča.

- 71 V teh okoliščinah je treba šteti, da predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU in načelo primarnosti prava Unije razlagati tako, da mora nacionalno sodišče, ki odloča o predlogu za izločitev, ki je priložen tožbi, s katero sodnik izpodbija odločbo, s katero je bil brez njegovega soglasja premeščen z enega oddelka sodišča, kateremu je razporejen, na drug oddelek tega sodišča, na katero je razporejen, sklep, s katerim je organ, ki odloča na zadnji stopnji in v sestavi sodnika posameznika, zavrnil navedeno tožbo, šteti za neobstoječ, ker sodnik posameznik, ki zaseda v okviru navedenega organa, glede na okoliščine, v katerih je bil ta sodnik imenovan, ne pomeni neodvisnega, nepristranskega in z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča v smislu navedenega člena 19(1), drugi pododstavek, PEU.
- 72 Predložitveno sodišče v zvezi z navedenimi okoliščinami v svojem vprašanju zlasti poudarja, da je bilo zoper resolucijo KRS, s katero je bilo predlagano imenovanje zadevnega sodnika, ob imenovanju tega sodnika vloženo pravno sredstvo in da je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče), ki je odločal o tem pravnem sredstvu, odredilo odložitev izvršitve te resolucije.
- 73 Kot je razvidno iz točk 45, 48 in 49 te sodbe, predložitveno sodišče v obrazložitvi predložitvene odločbe izraža tudi dvome, ki jih ima v tem okviru na eni strani glede zaporednih sprememb, ki so vplivale na nacionalna pravila, ki urejajo taka pravna sredstva, in na pristojnost Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče), da o njih odloča, in na drugi strani glede očitnega neobstoja neodvisnosti KRS, pri čemer poudarja, da sta bila ta problema med drugim že predmet predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki so bili Sodišču predloženi v zadevi, v kateri je bila izdana sodba A.B. in drugi, ter v združenih zadevah, v katerih je bila izdana sodba z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča) (C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982).

Pristojnost Sodišča

- 74 Po mnenju Prokurator Generalny (generalni državni tožilec, Poljska) postopkovna pravila, ki se uporabijo na področju imenovanja sodnikov, in pogoji za veljavnost takih imenovanj spadajo v izključno pristojnost držav članic in ne na področje uporabe prava Unije. Zato naj ta vprašanja ne bi bila v pristojnosti Sodišča.
- 75 V zvezi s tem je treba opozoriti, kot to izhaja iz ustaljene sodne prakse, da morajo države članice, čeprav je organizacija sodstva v državah članicah v njihovi pristojnosti, pri izvajanju te pristojnosti spoštovati obveznosti, ki zanje izhajajo iz prava Unije, in da to lahko velja zlasti za nacionalna pravila, ki veljajo za sprejetje odločb o imenovanju sodnikov, in po potrebi za pravila v zvezi s sodnim nadzorom, ki se uporablja v okviru takšnih postopkov imenovanja (glej v tem smislu sodbo A.B. in drugi, točka 68 in navedena sodna praksa, ter sodbo z dne 20. aprila 2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, točka 48).
- 76 Poleg tega se trditve, ki jih je tako navedel generalni državni tožilec, dejansko nanašajo na obseg in zato na razlago določb primarnega prava, na katere se nanaša postavljeno vprašanje, katerih razlaga je na podlagi člena 267 PDEU očitno v pristojnosti Sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 111 in navedena sodna praksa).
- 77 Poljska vlada pa trdi, da namen vprašanja za predhodno odločanje ni, da bi se pridobila razlaga prava Unije, ampak le, da bi se podkrepilo mnenje predložitvenega sodišča, da zadevni sodnik ni niti neodvisen, niti nepristranski, niti zakonito imenovan, za kar naj bi bila hkrati potrebna

razlaga določb nacionalnega prava, ki urejajo postopek imenovanja sodnikov, in opredelitev dejanskega stanja glede na navedene določbe ter preučitev vprašanja, ali je bilo s tako kršitvijo nacionalnega prava kršeno pravo Unije. Taka vprašanja pa naj ne bi spadala v pristojnost Sodišča pri odločanju o predlogu za sprejetje predhodne odločbe.

- 78 Vendar je treba v zvezi s tem na eni strani opozoriti, da v okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, ki temelji na jasni ločitvi nalog med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, sicer zgolj nacionalno sodišče pristojno za ugotavljanje in presojo dejanskega stanja spora o glavni stvari ter za razlago in uporabo nacionalnega prava (glej zlasti sodbo z dne 26. aprila 2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, točka 37 in navedena sodna praksa), vendar mora Sodišče nacionalnemu sodišču, ki mu je predložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe, ob upoštevanju navedb iz predložitvene odločbe v zvezi z nacionalnim pravom, ki se uporablja za spor o glavni stvari in za dejansko stanje, ki opredeljuje ta spor, zagotoviti elemente razlage prava Unije, ki se lahko izkažejo za potrebne za rešitev navedenega spora.
- 79 Sodišče na drugi strani v postopku predhodnega odločanja sicer tudi ne presoja skladnosti določb nacionalnega prava s predpisi prava Unije, je pa pristojno, da predložitvenemu sodišču zagotovi vse ustrezne elemente razlage tega prava, ki mu lahko omogočijo, da presodi tako združljivost za izdajo sodbe v zadevi, o kateri odloča (sodba z dne 20. aprila 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, točka 30 in navedena sodna praksa).
- 80 Iz navedenega izhaja, da je Sodišče pristojno za odločanje o tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe.

Dopustnost

- 81 Poljska vlada in generalni državni tožilec menita, da predlog za sprejetje predhodne odločbe iz različnih razlogov ni dopusten.
- 82 Na prvem mestu, generalni državni tožilec trdi, da Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) pri odločanju o tožbi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari zoper resolucijo KRS, ne deluje kot sodišče, ki odloča o sporu, temveč kot „organ pravnega varstva“, ki posreduje v postopku v zvezi z „abstraktno“ resolucijo.
- 83 V zvezi s tem je treba opozoriti, da pogoji, pod katerimi Sodišče opravlja svojo funkcijo v okviru predhodnega odločanja, niso odvisni od narave in cilja sodnih postopkov pred nacionalnimi sodišči. Člen 267 PDEU se sklicuje na sodbo, ki jo mora izreči nacionalno sodišče, ne da bi določal posebno ureditev glede na naravo te sodbe (sodba z dne 16. decembra 1981, Foglia, 244/80, EU:C:1981:302, točka 33).
- 84 Kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, lahko nacionalna sodišča sprožijo postopek pred Sodiščem, če pred njimi poteka spor in če odločajo v postopku, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe (glej v tem smislu sodbo z dne 31. januarja 2013, Belov, C-394/11, EU:C:2013:48, točka 39).
- 85 V obravnavanem primeru je očitno tako.

- 86 Kot je namreč razvidno iz predložitvene odločbe, mora Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) v postopku v glavni stvari odločiti o tožbi, s katero oseba W.Ż. izpodbija resolucijo KRS, s katero je bila odrejena ustavitev postopka v zvezi s pravnim sredstvom, ki ga je pri tem organu vložila zoper odločbo, s katero je bila brez njenega soglasja premeščena z enega oddelka sodišča, kateremu je razporejena v funkciji sodnika, na drug oddelek tega sodišča.
- 87 Na drugem mestu, poljska vlada trdi, da se določbe prava Unije, za razlago katerih je zaproseno, v obravnavanem primeru ne uporabljajo za spor o glavni stvari in da zlasti ne morejo nalagati obveznosti državi članici pri določanju pogojev za premestitev, ki se uporabijo za sodnike, ali postopka za njihovo imenovanje, niti prisiliti predsednika republike, da odloži izdajo aktov o imenovanju sodnikov, dokler Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) ne odloči o tožbi, vloženi zoper resolucijo KRS. Za vsa ta vprašanja naj bi namreč bile v skladu s členom 5 PEU v povezavi s členoma 3 in 4 PDEU pristojne le države članice.
- 88 Poleg tega naj predložitveno sodišče na podlagi nacionalnega prava ne bi imelo nobene pristojnosti za sprejetje odločbe, ki bi *de facto* pomenila prenehanje mandata zadevnega sodnika, vsakršna uvedba take pristojnosti na podlagi prava Unije ali sodbe Sodišča pa naj bi posegala v nekatera temeljna notranja ustavna načela, s čimer naj bi bili kršeni člen 4(2) PEU ter načela pravne države, neodstavljenosti sodnikov in pravne varnosti.
- 89 V zvezi s tem je bilo na eni strani v točki 75 te sodbe že opozorjeno, da morajo države članice pri izvajanju svojih pristojnosti, zlasti pristojnosti v zvezi z določitvijo nacionalnih pravil, ki urejajo postopek imenovanja sodnikov in ki zanj določajo sodni nadzor, spoštovati obveznosti, ki zanje izhajajo iz prava Unije.
- 90 Na drugi strani je treba ugotoviti, da se trditve, ki jih je tako navedla poljska vlada, v bistvu nanašajo na obseg in torej na razlago določb prava Unije, na katere se nanaša predložitveno vprašanje, ter na učinke, ki bi lahko izhajali iz teh določb, ob upoštevanju zlasti primarnosti tega prava. Take trditve, ki se nanašajo na vsebino postavljenega vprašanja, tako v bistvu ne morejo povzročiti njegove nedopustnosti (glej v tem smislu sodbo A.B. in drugi, točka 80).
- 91 Na tretjem mestu, poljska vlada in generalni državni tožilec menita, da odgovor Sodišča na vprašanje za predhodno odločanje v okviru spora o glavni stvari ni potreben.
- 92 Navedeni zadevni stranki menita, prvič, da ni več spora, ki bi ga bilo treba rešiti v postopku v glavni stvari, ker je bila tožba osebe W.Ż. zoper sporno resolucijo s spornim sklepom zavržena, tako da je predlog za izločitev, ki je v vsečnosti pred Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, od takrat brezpredmeten.
- 93 Vendar je treba v zvezi s tem navesti, kot je to storilo predložitveno sodišče, da je odgovor Sodišča na postavljeno vprašanje za predhodno odločanje nujen za to, da se temu nacionalnemu sodišču omogoči, da odgovori na vprašanja, ki mu jih je postavilo Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, katerih namen je prav ugotoviti, ali mora zadnjenavedeno sodišče sporni sklep šteti za neobstoječ in zato še naprej odločati o predlogu za izločitev, ki mu je bil predložen.
- 94 Iz tega izhaja, da je v obravnavanem primeru odgovor Sodišča potreben, da se predložitvenemu sodišču in nato Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, omogoči, da odločita o vprašanjih, ki se postavljata *in limine litis*, preden lahko zadnjenavedeno sodišče po potrebi vsebinsko odloči o sporu o glavni stvari (glej v tem smislu

sodbo z dne 26. marca 2020, Miasto Łowicz in Prokurator Generalny, C-558/18 in C-563/18, EU:C:2020:234, točka 51 in navedena sodna praksa). V teh okoliščinah je treba ugovor poljske vlade in generalnega državnega tožilca zavrniti.

- 95 Drugič, generalni državni tožilec trdi, da bi bilo treba predlog za izločitev, o katerem se odloča v postopku v glavni stvari, v skladu z nacionalno sodno prakso razglasiti za nedopusten, ker se nanaša na sodnike, ki še niso bili določeni za odločanje o zadevni zadevi.
- 96 V zvezi s tem pa zadostuje opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da Sodišče v okviru postopka predhodnega odločanja iz člena 267 PDEU ni pristojno preučiti, ali je bila predložitevna odločba sprejeta v skladu z nacionalnimi predpisi o organizaciji sodišč in sodnem postopku (sodba z dne 16. junija 2015, Gauweiler in drugi, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 26 in navedena sodna praksa), niti, natančneje, ali je predlog, o katerem odloča predložitevno sodišče, glede na te predpise dopusten (glej v tem smislu sodbo z dne 7. decembra 2000, Schnorbus, C-79/99, EU:C:2000:676, točki 21 in 22).
- 97 Tretjič, generalni državni tožilec meni, da medtem ko postavljeno vprašanje za predhodno odločanje temelji na trditvi, da so bila v obravnavanem primeru kršena pravila, ki urejajo nacionalni postopek za imenovanje sodnikov, take kršitve nacionalnega prava niso bile dokazane.
- 98 Vendar je bilo v zvezi s tem v točki 78 te sodbe že opozorjeno, da Sodišče v okviru postopka iz člena 267 PDEU ni pristojno niti za odločanje o razlagi in uporabi nacionalne ureditve niti za presojo dejanskega stanja.
- 99 Na četrtem mestu in zadnjič, generalni državni tožilec trdi, da obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe ne izpolnjuje zahtev, ki izhajajo iz člena 94 Poslovnika Sodišča. Povzetek veljavnih določb nacionalnega prava, ki jo vsebuje navedeno odločba, naj bi bil namreč selektiven in naj ne bi zajemal domnevnih kršitev nacionalnega postopka za imenovanje sodnikov, navedeno sodišče pa naj tudi ne bi pojasnilo razlogov za izbiro določb prava Unije, katerih razlaga se predlaga in ki so primerni za vzpostavitev zahtevane povezave med temi določbami in nacionalno ureditvijo, ki se uporablja v sporu o glavni stvari.
- 100 Vendar je treba v zvezi s tem ugotoviti, da je iz elementov, navedenih v točkah od 3 do 28 in od 40 do 50 te sodbe, razvidno, da predlog za sprejetje predhodne odločbe vsebuje vse zahtevane elemente, zlasti tiste, ki se nanašajo na vsebino nacionalnih določb, ki bi se lahko uporabile v obravnavanem primeru, na razloge, ki so pripeljali do tega, da je predložitevno sodišče Sodišču postavilo vprašanje o razlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, in na povezave, ki jih navedeno sodišče vzpostavlja med to določbo in zgoraj navedenimi nacionalnimi pravili, tako da Sodišče lahko odloči o vprašanju, ki mu je bilo predloženo.
- 101 Iz vseh zgoraj navedenih preudarkov izhaja, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vsebinska presoja

- 102 Kot to določa člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, morajo države članice vzpostaviti sistem pravnih sredstev in postopkov, s katerimi se pravnim subjektom zagotovi spoštovanje njihove pravice do učinkovitega sodnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije. Načelo učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, na katero se tako nanaša člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, pomeni splošno načelo prava Unije, ki izhaja iz

skupnih ustavnih tradicij držav članic in je določeno s členoma 6 in 13 EKČP ter ki je zdaj potrjeno v členu 47 Listine (sodba z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 190 in navedena sodna praksa). Zadnjenavedeno določbo je treba zato ustrezno upoštevati pri razlagi navedenega člena 19(1), drugi pododstavek (glej v tem smislu sodbo z dne 20. aprila 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, točka 45 in navedena sodna praksa).

- 103 S stvarnim področjem uporabe člena 19(1), drugi pododstavek, PEU pa so zajeta „področja, ki jih ureja pravo Unije“, ne glede na položaj, v katerem te države članice izvajajo to pravo v smislu člena 51(1) Listine (sodbi z dne 24. junija 2019, Komisija/Poljska (Neodvisnost vrhovnega sodišča), C-619/18, EU:C:2019:531, točka 50 in navedena sodna praksa, ter z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 192 in navedena sodna praksa).
- 104 Na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU mora tako vsaka država članica med drugim zagotoviti, da organi, ki kot „sodišče“ v smislu, ki ga opredeljuje pravo Unije, spadajo v njen sistem pravnih sredstev na področjih, ki jih ureja pravo Unije, in ki lahko torej v tej vlogi odločajo o uporabi ali razlagi prava Unije, izpolnjujejo zahteve po učinkovitem pravnem varstvu (sodba A.B. in drugi, točka 112 in navedena sodna praksa).
- 105 V zvezi s postopkom v glavni stvari je treba najprej opozoriti, da je tožba, ki jo je osebe W.Ż. vložila pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), vložena zoper resolucijo KRS, s katero je bila odrejena ustavitev postopka s pritožbo, ki jo je zadevna oseba vložila pri navedenem organu v zvezi z odločbo predsednika Sąd Okręgowy w K. (okrožno sodišče v K.), s katero je bila oseba W.Ż. brez njenega soglasja premeščena z oddelka navedenega sodišča, v katerem je opravljala svoje naloge do tedaj, v drug oddelek istega sodišča.
- 106 V zvezi s tem ni sporno, da poljsko splošno sodišče, kakršno je Sąd Okręgowy (okrožno sodišče), lahko odloča o vprašanjih v zvezi z uporabo ali razlago prava Unije in da zato kot „sodišče“ v smislu, kot ga opredeljuje to pravo, spada v poljski sistem pravnih sredstev na „področjih, ki jih ureja pravo Unije“, v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU (glej v tem smislu sodbi z dne 5. novembra 2019, Komisija/Poljska (Neodvisnost splošnih sodišč), C-192/18, EU:C:2019:924, točka 104, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točka 55).
- 107 Za zagotovitev, da lahko tako sodišče zagotovi učinkovito sodno varstvo, ki se tako zahteva na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, je ohranitev njegove neodvisnosti bistvena, kot potrjuje člen 47, drugi odstavek, Listine, v katerem je med zahtevami, povezanimi s temeljno pravico do učinkovitega pravnega sredstva, naveden dostop do „neodvisnega“ sodišča (sodbi z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 194 in navedena sodna praksa, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točka 57).
- 108 Ta zahteva po neodvisnosti sodišč, ki je neločljivo povezana z nalogo sojenja, je del bistvene vsebine pravice do učinkovitega pravnega varstva in temeljne pravice do poštenega sojenja, ki ima poglaviten pomen kot garant varstva vseh pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, in ohranitve skupnih vrednot držav članic, ki so navedene v členu 2 PEU, zlasti vrednote

pravne države (sodbi z dne 20. aprila 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, točka 51 in navedena sodna praksa, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točka 58).

- 109 V skladu z ustaljeno sodno prakso morajo za jamstvi neodvisnosti in nepristranskosti, ki se tako zahtevata na podlagi prava Unije, obstajati pravila, ki se nanašajo zlasti na sestavo organa, na imenovanje, trajanje funkcije in razloge za vzdržanje, izločitev in razrešitev njegovih članov, ter na podlagi katerih je mogoče odstraniti vsak legitim dvom pri pravnih subjektih o zavarovanosti navedenega organa pred zunanjimi dejavniki in o njegovi nevtralnosti glede nasprotujočih si interesov (sodba z dne 20. aprila 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, točka 53 in navedena sodna praksa).
- 110 V zvezi s tem je pomembno, da sodniki niso izpostavljeni zunanjimi posegom ali pritiskom, ki bi lahko ogrozili njihovo neodvisnost. Pravila, ki se uporabljajo za status sodnikov in opravljanje njihove funkcije sodnika, morajo zlasti omogočiti, da se ne izključijo zgolj vsakršni neposredni vplivi v obliki navodil, ampak tudi oblike bolj posrednega vplivanja, ki lahko usmerjajo odločitve zadevnih sodnikov, ter se tako prepreči vtis, da ti sodniki niso neodvisni ali nepristranski, kar bi lahko omajalo zaupanje, ki ga mora v demokratični družbi in v pravni državi pri pravnih subjektih zbuja pravosodje (sodba z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 197 in navedena sodna praksa).
- 111 Za nujno potrebno svobodo sodnikov v zvezi s kakršnimi koli zunanjimi posegi ali pritiski se tako med drugim zahtevajo nekatera jamstva – kot je neodstavljenost – s katerimi se zaščitijo osebe, ki jim je poverjena naloga sojenja (sodba z dne 5. novembra 2019, Komisija/Poljska (Neodvisnost splošnih sodišč), C-192/18, EU:C:2019:924, točka 112 in navedena sodna praksa).
- 112 Glede na to, da je načelo neodstavljenosti bistvenega pomena, je lahko izjema od navedenega načela dovoljena samo, če je upravičena z legitimnim ciljem in je z njim sorazmerna ter če pri pravnih subjektih ne more ustvarjati legitimnih dvomov v zvezi z zavarovanostjo zadevnih sodišč pred zunanjimi dejavniki in njihovo nevtralnostjo glede na nasprotujoče si interese. Tako je splošno priznано, da je sodnike mogoče razrešiti, če niso več primerni za opravljanje svoje funkcije zaradi nezmožnosti ali hude kršitve, pri tem pa je treba spoštovati ustrezne postopke (glej v tem smislu sodbo z dne 5. novembra 2019, Komisija/Poljska (Neodvisnost splošnih sodišč), C-192/18, EU:C:2019:924, točki 113 in 115 ter navedena sodna praksa).
- 113 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da se z zahtevo po neodvisnosti sodnikov, ki izhaja iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, predpostavlja, da disciplinska ureditev, ki velja za sodnike, vsebuje potrebna jamstva za izognitev kakršni koli nevarnosti, da bi se taka ureditev uporabila kot sistem političnega nadzora nad vsebino sodnih odločb. Določitev pravil, s katerimi so zlasti opredeljena ravnanja, ki pomenijo disciplinske kršitve, in sankcije, ki se konkretno uporabljajo ter s katerimi je določeno posredovanje neodvisnega organa v skladu s postopkom, v katerem so v celoti zagotovljene pravice iz členov 47 in 48 Listine, zlasti pravica do obrambe, in s katerimi je dana možnost sodnega izpodbijanja odločb disciplinskih organov, tako pomeni celoto bistvenih jamstev za ohranitev neodvisnosti sodne oblasti (sodbi z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 198 in navedena sodna praksa, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točka 61).

- 114 Nesoglasne premestitve sodnika k drugemu sodišču – oziroma kot je to v postopku v glavni stvari, nesoglasna premestitev sodnika med dvema oddelkoma istega sodišča – so prav tako morebiti takšne, da lahko posežejo v načeli neodstavljenosti in neodvisnosti sodnikov.
- 115 Take premestitve so namreč lahko sredstvo za izvajanje nadzora nad vsebino sodnih odločb, ker lahko vplivajo ne le na obseg pristojnosti zadevnih sodnikov in na obravnavo spisov, ki so jim bili zaupani, ampak lahko imajo tudi znatne posledice za njihovo življenje in kariero, s čimer lahko imajo učinke, ki so podobni učinkom disciplinskih sankcij.
- 116 Evropsko sodišče za človekove pravice je po preučitvi različnih mednarodnih instrumentov, ki se nanašajo na problematiko premestitev v sodstvu, tako navedlo, da je težnja teh instrumentov potrditi obstoj pravice članov sodne oblasti do varstva pred samovoljno premestitvijo kot posledice neodvisnosti sodstva. V zvezi s tem je navedeno sodišče med drugim poudarilo pomembnost varstva postopkovnih jamstev in možnosti pravnega sredstva v zvezi z odločbami, ki vplivajo na kariero sodnikov, vključno z njihovim statusom, zlasti v zvezi z odločbami o nesoglasni premestitvi, ki vplivajo na sodnike, da bi se zagotovilo, da njihove neodvisnosti ne bi ogrozili neupravičeni zunanji vplivi (glej v tem smislu ESČP, 9. marec 2021, Bilgen proti Turčiji, CE:ECHR:2021:0309JUD000157107, točki 63 in 96).
- 117 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da iz zahteve po neodvisnosti sodnikov iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47 Listine izhaja, da mora ureditev, ki se uporablja za nesoglasne premestitve sodnikov, tako kot pravila na disciplinskem področju zajemati zlasti jamstva, ki so potrebna za preprečitev vsakršnega tveganja, da bi se v to neodvisnost poseglo z neposrednimi ali posrednimi zunanjimi posegi. Iz tega sledi, da je treba pravila in načela, na katera je bilo v točki 113 te sodbje opozorjeno v zvezi z disciplinsko ureditvijo, ki se uporablja za sodnike, smiselno uporabiti tudi za tako ureditev premeščanja.
- 118 Tako je pomembno, da se lahko, tudi če take ukrepe nesoglasne premestitve – kot je to v okviru postopka v glavni stvari – sprejme predsednik sodišča, ki mu pripada sodnik, na katerega se nanašajo ti ukrepi, zunaj okvira disciplinske ureditve, ki velja za sodnike, navedeni ukrepi sprejmejo le iz legitimnih razlogov, ki se nanašajo zlasti na porazdelitev razpoložljivih sredstev, ki omogoča učinkovito izvajanje sodne oblasti, in da je take odločitve mogoče izpodbijati pred sodiščem v skladu s postopkom, ki v celoti zagotavlja pravice iz členov 47 in 48 Listine, zlasti pravico do obrambe.
- 119 Glede okvira postopka v glavni stvari, Rzecznik Praw Obywatelskich (varuh človekovih pravic, Poljska) je pred Sodiščem zlasti navedel, prvič, da odločbo o premestitvi, ki jo izpodbija oseba W.Ż., šteje za neupravičeno premestitev na nižje delovno mesto, saj je bila zadevna oseba premeščena s civilnega oddelka okrožnega sodišča, ki odloča v pritožbenem postopku, na civilni oddelek istega sodišča, ki zaseda na prvi stopnji, drugič, da je bila oseba W.Ż. članica in govornica nekdanjega KRS ter znana po tem, da je javno kritizirala nedavne reforme poljskega pravosodja, in tretjič, da je predsednika sodišča, ki je odločil o premestitvi iz postopka v glavni stvari, imenoval minister za pravosodje po prostem preudarku na podlagi člena 24(1) zakona o organizaciji splošnih sodišč, in sicer kot zamenjavo prejšnjega predsednika tega sodišča, katerega mandat je takrat še potekal. Varuh človekovih pravic je po opozorilu, da je bil postopek s tožbo, ki jo je oseba W.Ż. vložila zoper navedeno odločbo o premestitvi, s sporno resolucijo ustavljen, v tem okviru in ob ponovitvi dvomov, ki jih je v zvezi s tem izrazilo predložitveno sodišče, prav tako navedel, da novi KRS, ki je sprejel to resolucijo, ni neodvisen organ.

- 120 Čeprav Sodišče, ki mu je, kot v obravnavanem primeru, predložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, ni pristojno da preveri, v kolikšni meri so te okoliščine ali nekatere od teh okoliščin dejansko dokazane, vsekakor ostaja nujno, da lahko neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče, da bi zagotovilo možnost učinkovitega pravnega sredstva zoper odločbo o nesoglasni premestitvi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s postopkom, ki v celoti zagotavlja pravice iz členov 47 in 48 Listine, izvede nadzor nad utemeljenostjo te odločbe in nad utemeljenostjo odločbe o ustavitvi postopka, ki jo izda organ, kakršen je KRS, glede pritožbe, ki je bila vložena zoper navedeno odločbo o premestitvi.
- 121 V obravnavanem primeru želi predložitveno sodišče v bistvu – in kot je razvidno iz točke 71 te sodbe – ugotoviti, ali se s pravom Unije v okviru postopka v glavni stvari zahteva, da se sporni sklep, s katerim je zadevni sodnik zavrgel tožbo osebe W.Ž. zoper sporno resolucijo, šteje za neobstoječ ob upoštevanju okoliščin, v katerih je bil imenovan ta sodnik. Glede na vsebino tega vprašanja se to natančneje nanaša na vprašanje, ali je mogoče tega sodnika ob upoštevanju navedenih okoliščin šteti za „neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v smislu prava Unije“.
- 122 V zvezi s temi pojmi iz člena 47, drugi odstavek, prvi stavek, Listine, ki v bistvu – kot je bilo že opozorjeno v točki 102 te sodbe – odraža splošno načelo prava Unije, in sicer načelo učinkovitega sodnega varstva, na katero se nanaša tudi člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, izhaja, da ima vsakdo pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče.
- 123 Ker poleg tega Listina določa pravice, ki ustrezajo pravicam, ki jih zagotavlja EKČP, je namen člena 52(3) Listine zagotoviti potrebno usklajenost med pravicami iz Listine in ustreznimi pravicami, zagotovljenimi z EKČP, ne da bi to posegalo v avtonomijo prava Unije. V skladu s Pojasnili k Listini o temeljnih pravicah (UL 2007, C 303, str. 17) člen 47, drugi odstavek, Listine ustreza členu 6(1) EKČP. Sodišče mora zato zagotoviti, da se z razlago člena 47, drugi odstavek, Listine, ki jo poda, zagotovi raven varstva, s katero ni kršena raven varstva, zagotovljena v členu 6 EKČP, kot ga razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice (glej v tem smislu sodbi z dne 29. julija 2019, Gambino in Hyka, C-38/18, EU:C:2019:628, točka 39 in navedena sodna praksa, in z dne 26. marca 2020, preveritev Simpson/Svet in HG/Komisija, C-542/18 RX-II in C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, točka 72).
- 124 V zvezi s tem je Evropsko sodišče za človekove pravice zlasti poudarilo, da je pravica do „z zakonom ustanovljenega sodišča“, zagotovljena s členom 6(1) EKČP, čeprav je samostojna pravica, še zelo tesno povezana z jamstvoma „neodvisnosti“ in „nepristranskosti“ v smislu te določbe. Tako je navedeno sodišče med drugim presodilo, da je institucionalnim zahtevam iz člena 6(1) EKČP, čeprav ima vsaka od njih natančen cilj, zaradi katerih gre za ločena jamstva za pošteno sojenje, skupno, da so namenjene spoštovanju temeljnih načel, in sicer vladavine prava in delitve oblasti, pri čemer je v zvezi s tem pojasnilo, da je jedro vsake od teh zahtev nujnost ohranitve zaupanja, ki ga mora sodna oblast vzbujati pri pravnem subjektu, in neodvisnost te oblasti v razmerju do preostalih oblasti (ESČP, 1. december 2020, Ástráðsson proti Islandiji, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, točki 231 in 233).
- 125 Natančneje v zvezi s postopkom imenovanja sodnikov, Evropsko sodišče za človekove pravice je navedlo tudi, da je glede na bistvene posledice, ki jih ima navedeni postopek za pravilno delovanje in legitimnost sodne oblasti v demokratični državi, v kateri velja vladavina prava, tak postopek nujno neločljiv element pojma „z zakonom ustanovljeno sodišče“ v smislu člena 6(1)

EKČP, pri čemer je pojasnilo, da se neodvisnost sodišča v smislu te določbe presoja zlasti glede na način, na katerega so bili imenovani njegovi člani (ESČP, 1. december 2020, Ástráðsson proti Islandiji, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, točki 227 in 232).

- 126 Kot pa je presodilo Sodišče, so jamstva za dostop do neodvisnega, nepristranskega in z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča, zlasti tista, ki opredeljujejo pojem in sestavo tega sodišča, temelj pravice do poštenega sojenja. Preveritev, ali organ glede na svojo sestavo pomeni tako sodišče, če se v zvezi s tem pojavi resen dvom, je potrebna za zaupanje, ki ga morajo sodišča demokratične družbe vzbujati pri posamezniku (glej sodbo z dne 26. marca 2020, preveritev Simpson/Svet in HG/Komisija, C-542/18 RX-II in C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 127 V skladu z načelom delitve oblasti, ki opredeljuje delovanje pravne države, mora biti neodvisnost sodišč med drugim zagotovljena v razmerju do zakonodajne in izvršilne oblasti (sodba z dne 20. aprila 2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, točka 54 in navedena sodna praksa).
- 128 Kot je bilo opozorjeno v točkah 109 in 110 te sodbe, morajo glede na zahteve po neodvisnosti in nepristranskosti obstajati pravila, med katerimi so zlasti pravila v zvezi s sestavo organa in imenovanjem njegovih članov, na podlagi katerih je mogoče odstraniti vsak legitim dvom pri pravnih subjektih o zavarovanosti navedenega organa pred zunanjimi dejavniki in o njegovi nevtralnosti glede nasprotujočih si interesov.
- 129 Poleg tega je Sodišče v točki 73 sodbe z dne 26. marca 2020, preveritev Simpson/Svet in HG/Komisija (C-542/18 RX-II in C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232), ob sklicevanju na ustaljeno sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s tem opozorilo, da je namen uvedbe izraza „z zakonom ustanovljeno“ v členu 6(1), prvi stavek, EKČP preprečiti, da bi bila organizacija sodnega sistema prepuščena prosti presoji izvršne oblasti, in zagotoviti, da je to področje urejeno z zakonom, ki ga je sprejela zakonodajna oblast, v skladu s pravili, ki urejajo izvajanje njene pristojnosti. Ta izraz odraža zlasti načelo pravne države in se ne nanaša samo na pravno podlago obstoja sodišča, temveč tudi na sestavo sodišča v posamezni zadevi ter na vse druge določbe nacionalnega prava, katerih neupoštevanje pomeni, da eden ali več sodnikov nepravilno sodeluje pri obravnavi zadeve, kar vključuje zlasti določbe glede neodvisnosti in nepristranskosti članov zadevnega sodišča.
- 130 Sodišče je tako ob upoštevanju sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s tem glede prava Unije presodilo, da nepravilnost, storjena pri imenovanju sodnikov v zadevnem pravosodnem sistemu, pomeni kršitev zahteve po tem, da mora biti sodišče ustanovljeno z zakonom, zlasti če je ta nepravilnost po naravi in teži taka, da ustvarja dejansko nevarnost, da lahko druge veje oblasti, zlasti izvršilna, izvajajo neupravičeno diskrecijsko pravico, ki ogroža integriteto rezultata, do katerega pripelje postopek imenovanja, in ki tako pri pravnih subjektih vzbudi upravičen dvom o neodvisnosti in nepristranskosti enega ali več zadevnih sodnikov, kar se zgodi, če so vprašljiva temeljna pravila, ki so sestavni del vzpostavitve in delovanja tega sodnega sistema (glej v tem smislu sodbo z dne 26. marca 2020, preveritev Simpson/Svet in HG/Komisija, C-542/18 RX-II in C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, točka 75).
- 131 Predložitveno sodišče bo moralo na koncu glede na vsa načela, na katera je bilo opozorjeno v točkah od 126 do 130 te sodbe in po presojah, ki se v ta namen zahtevajo, odločiti o tem, ali vse okoliščine, v katerih je bil imenovan zadevni sodnik, zlasti morebitne nepravilnosti, ki naj bi bile

storjene v postopku imenovanja tega sodnika, lahko pripeljejo do ugotovitve, da organ, v okviru katerega je tak sodnik kot sodnik posameznik izdal sporni sklep, ni deloval kot „neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče“ v smislu prava Unije.

- 132 Kot je bilo namreč v bistvu opozorjeno v točki 78 te sodbe, člen 267 PDEU Sodišču ne daje pristojnosti, da uporabi pravila Unije v določenem primeru, ampak le, da se izreče o razlagi Pogodb in aktov, ki jih sprejmejo institucije Unije.
- 133 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa lahko Sodišče v okviru pravosodnega sodelovanja, vzpostavljenem v tem členu 267 PDEU, na podlagi elementov v spisu nacionalnemu sodišču predloži elemente razlage prava Unije, ki bi mu lahko koristili pri presoji učinkov neke določbe tega prava (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 201 in navedena sodna praksa).
- 134 V obravnavanem primeru dvomi predložitvenega sodišča o tem, ali je zadevni sodnik, ko je sprejel sporni sklep, imel status „neodvisnega, nepristranskega in z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča“, na prvem mestu izhajajo iz tega, da je bil ta sodnik imenovan, čeprav je bila resolucija KRS št. 331/2018, s katero je bila zadevna oseba predlagana za imenovanje, predmet tožbe, v zvezi s katero je potekal postopek pred Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče), kar po mnenju predložitvenega sodišča pomeni, da je do tega imenovanja prišlo ob kršitvi nacionalnega prava, ki se uporabi.
- 135 Vendar so v zvezi s tem poljska vlada, generalni državni tožilec in Evropska komisija navedli, da nacionalni predpisi, ki so veljali ob vložitvi navedene tožbe, zlasti določbe člena 44(1b) in (4) zakona o KRS, glede na njihovo besedilo ne morejo kazati na to, da bi bilo mogoče s tako tožbo navsezadnje izpodbiti predlog imenovanja kandidata, ki ga je tako podal KRS, in zato ne bi mogli pomeniti ovire za imenovanje zadevne osebe.
- 136 Poleg tega je iz predložitvene odločbe v tej zadevi razvidno, da presoja predložitvenega sodišča, da je bil zadevni sodnik imenovan v nasprotju z nacionalnimi določbami o imenovanju sodnikov, ne izhaja iz tega, da so bile v obravnavanem primeru kršene določbe navedenega člena 44(1b) in (4) zakona o KRS, ampak iz okoliščine, da glede na ugotovitve tega sodišča navedene nacionalne določbe same kršijo nekatere določbe ustave in prava Unije.
- 137 Če bi morale predložitveno sodišče nazadnje ugotoviti, da glede na nacionalno pravo, ki je veljalo ob imenovanju zadevnega sodnika, zgolj okoliščina, da je pri Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) potekal postopek s tožbo, kakršna je ta iz točke 134 te sodbe, ni bila jasno taka, da bi lahko predsedniku republike preprečevala izvedbo tega imenovanja, v teh okoliščinah ne bi bilo mogoče šteti, da je bilo navedeno imenovanje izvedeno ob očitni kršitvi temeljnih pravil, ki se uporabijo na področju imenovanja sodnikov, v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 130 te sodbe.
- 138 Vendar je predložitveno sodišče na drugem mestu prav tako na eni strani navedlo, da je bilo imenovanje zadevnega sodnika v nasprotju s pravnomočno odločbo Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče), s katero je bila kot ukrep zavarovanja odrejena odložitev izvršitve resolucije št. 331/2018, medtem ko je tak odlog izvršitve po presoji predložitvenega sodišča pomenil, da je bila predsedniku republike izvedba takega imenovanja prepovedana.

- 139 Predložitveno sodišče se je, kot je razvidno iz točke 46 te sodbe, v zvezi s tem sklicevalo na to, da naj bi do navedenega imenovanja tako prišlo v nasprotju s povezanimi določbami členov 365(1), 391(1) in 398²¹ zakonika o civilnem postopku in člena 44(3) zakona o KRS, s katerimi je temu sodišču podeljena pristojnost za sprejetje takih ukrepov zavarovanja, ter členov 7 in 10 ustave, ki se nanašata na delitev in ravnotežje med izvršilno in sodno oblastjo ter na omejitve, ki so določene za delovanje teh oblasti.
- 140 Na drugi strani je predložitveno sodišče poudarilo tudi, da je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) ob imenovanju zadevnega sodnika prav tako prekinilo odločanje o tožbi zoper resolucijo št. 331/2018, in sicer do izdaje sodbe Sodišča v zvezi s predlogom za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je to nacionalno sodišče predložilo v zadevi, v kateri je bila izdana sodba A.B. in drugi. V zvezi s tem pa je treba navesti, da je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) s tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe od Sodišča želelo pridobiti prav pojasnila glede skladnosti zgoraj navedenih določb člena 44(1b) in (4) zakona o KRS s pravom Unije in pravico do učinkovitega pravnega sredstva, ki jo zagotavlja to pravo.
- 141 Iz navedenega izhaja, da ob imenovanju zadevnega sodnika najprej ni bilo mogoče prezreti, da so bili učinki resolucije št. 331/2018, s katero je bilo predlagano imenovanje zadevne osebe, odloženi s pravnomočno sodno odločbo Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče). Dalje, očitno je bilo, da naj bi tak odlog v obravnavanem primeru trajal do odločitve Sodišča o vprašanju za predhodno odločanje, ki mu ga je to nacionalno sodišče predložilo z odločbo z dne 22. novembra 2018 v zadevi, v kateri je bila izdana sodba A.B. in drugi, in da se je navedeno vprašanje nanašalo prav na to, ali pravo Unije nasprotuje določbam, kot so določbe člena 44(1b) in (4) zakona o KRS. Nazadnje, v teh okoliščinah je bilo tudi jasno, da bi lahko pričakovani odgovor Sodišča v navedeni zadevi pripeljal do tega, da bi moralo Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) v skladu z načelom primarnosti prava Unije zavrniti uporabo navedenih nacionalnih določb in po potrebi to resolucijo KRS razveljaviti v celoti.
- 142 V zvezi s tem je treba opozoriti, da iz sodne prakse Sodišča izhaja, da se zaradi polnega učinka prava Unije zahteva, da lahko sodišče, ki odloča o sporu, za katerega se uporablja to pravo, izdačasne odredbe, da se zagotovi polni učinek pričakovane sodne odločbe. Če namreč nacionalno sodišče, ki prekine odločanje do odgovora Sodišča na vprašanje za predhodno odločanje, ne bi moglo sprejeti časne odredbe do izreka svoje odločbe, sprejete v skladu z odgovorom Sodišča, bi bil sistem, uvedenem s členom 267 PDEU, odvzet polni učinek (glej v tem smislu sodbi z dne 19. junija 1990, Factortame in drugi, C-213/89, EU:C:1990:257, točki 21 in 22, ter z dne 9. novembra 1995, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft in drugi (I), C-465/93, EU:C:1995:369, točka 23 in navedena sodna praksa). V učinkovitost tega sistema bi bilo poseženo tudi, če veljavnosti, ki je povezana s takimi časnimi odredbami, lahko med drugim ne bi upošteval javni organ, ki izhaja iz države članice, v kateri so bili sprejeti navedeni ukrepi.
- 143 Tako je bilo z imenovanjem zadevnega sodnika v nasprotju z veljavnostjo, ki je povezana s pravnomočnim sklepom Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) z dne 27. septembra 2018 in ne da bi se počakalo na sodbo Sodišča v zadevi, v kateri je bila izdana sodba A.B. in drugi, poseženo v učinkovitost sistema, uvedenega s členom 267 PDEU. V zvezi s tem je treba poleg tega navesti, da je Sodišče v izreku sodbe A.B. in drugi, pri čemer se je oprlo na

preudarke, navedene v točkah od 156 do 165 te sodbe, razsodilo, da je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU razlagati tako, da nasprotuje določbam, s katerimi je bilo spremenjeno stanje nacionalnega prava in na podlagi katerih:

- po eni strani, ne glede na to, da je kandidat za delovno mesto sodnika na sodišču, kakršno je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), vložil tožbo zoper sklep organa, kakršen je KRS, da ne bo izbral njegove kandidature, ampak da predsedniku republike predloži kandidaturo drugih kandidatov, je ta sklep pravnomočen v delu, v katerem so z njim predlagani ti drugi kandidati, tako da ta tožba ni ovira za imenovanje teh kandidatov s strani predsednika republike in morebitna razglasitev ničnosti navedenega sklepa v delu, v katerem z njim tožeča stranka ni bila predlagana za imenovanje, ne more privedi do nove presoje položaja zadnjenavedene za morebitno dodelitev zadevnega delovnega mesta, in,
- po drugi strani, takšna tožba ne more temeljiti na tožbenem razlogu, da se je pri odločanju o predložitvi predloga za imenovanje upoštevala nepravilna ocena glede tega, ali kandidati izpolnjujejo merila,

če se izkaže – kar mora presoditi predložitveno sodišče na podlagi vseh upoštevanih elementov – da bi te določbe pri pravnih subjektih lahko ustvarile legitimne dvome v zvezi z zavarovanostjo sodnikov, ki so bili tako imenovani s strani predsednika republike, na podlagi sklepov organa, kakršen je KRS, pred zunanjimi dejavniki in zlasti pred posrednimi in neposrednimi vplivi zakonodajne in izvršilne oblasti, in v zvezi z njihovo nevtralnostjo v razmerju do nasprotujočih si interesov, in tako lahko privedejo do vtisa, da ti sodniki niso neodvisni in nepristranski, kar bi lahko omajalo zaupanje, ki ga mora v demokratični družbi in v pravni državi pri pravnih subjektih vzbujati pravosodje.

- 144 Sodišče je v sodbi A.B. in drugi presodilo, da je treba v primeru dokazane kršitve člena 19(1), drugi pododstavek, PEU načelo primarnosti prava Unije razlagati tako, da se z njim predložitvenemu sodišču nalaga, da zavrne uporabo zadevnih določb in uporabi prej veljavne nacionalne določbe, pri čemer samo izvede sodni nadzor, določen s temi določbami.
- 145 Na tretjem mestu, kot je razvidno iz točke 49 te sodbe, je predložitveno sodišče v zvezi z okoliščinami, v katerih je bil zadevni sodnik imenovan na podlagi resolucije št. 331/2018, navedlo tudi dvome, ki jih je imelo glede neodvisnosti KRS, ki je zadevno osebo predlagal za to imenovanje.
- 146 Ti dvomi so na eni strani izhajali iz tega, da je bil nekaterim članom, ki so do tedaj sestavljali KRS, skrajšan veljavni štiriletni mandat, ki je določen v členu 187(3) ustave, in na drugi strani iz tega, da je zaradi nedavnih sprememb zakona o KRS petnajst članov KRS, ki so imeli status sodnika in ki so jih pred tem izvolili njihovi kolegi, v nov KRS imenovala veja poljske zakonodajne oblasti, zaradi česar gre pri 23 od 25 članov, ki sestavljajo KRS, za člane, ki so jih v to novo sestavo imenovali poljski izvršilni in zakonodajni organi, ali za člane navedenih organov.
- 147 Sodišče je imelo v zvezi s tem v več nedavnih sodbah priložnost pojasniti, da zgolj dejstvo, da zadevne sodnike Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) imenuje predsednik republike, ne more povzročiti, da bi bili odvisni od njega, niti vzbuditi dvomov glede njihove nepristranskosti, če zadevne osebe po imenovanju niso pod nobenim pritiskom in pri izvajanju svojih nalog ne prejemajo navodil (sodbe z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega

senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točka 133; A.B. in drugi, točka 122, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točka 97).

- 148 Vendar je Sodišče v istih sodbah navedlo tudi, da se je treba še vedno prepričati, da vsebinski pogoji in postopkovna pravila, ki se uporabljajo za sprejetje navedenih odločitev o imenovanju, pri pravnih subjektih ne morejo ustvariti legitimnih dvomov v zvezi z zavarovanostjo zadevnih sodnikov pred zunanjimi dejavniki in njihovo nevtralnostjo v razmerju do nasprotujočih si interesov po imenovanju zadevnih oseb ter da je za to pomembno, da so navedeni pogoji in podrobna pravila zasnovani tako, da izpolnjujejo zahteve, na katere je bilo opozorjeno v točkah 109 in 110 te sodbe (sodbe z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točka 134; A.B. in drugi, točka 123, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točka 98 in navedena sodna praksa).
- 149 Sodišče je, potem ko je poudarilo, da na podlagi člena 179 ustave sodnike Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) imenuje predsednik republike na predlog KRS, namreč organa, ki mu je zaupana naloga varuha neodvisnosti sodišč in sodnikov na podlagi člena 186 ustave, navedlo, da posredovanje takega organa v okviru postopka imenovanja sodnikov načeloma lahko prispeva k objektivnosti navedenega postopka z omejitvijo maneverskega prostora, ki ga ima predsednik republike pri izvajanju pristojnosti, ki mu je tako podeljena, pri čemer pa je pojasnilo, da to velja le, če je med drugim navedeni organ sam dovolj neodvisen od zakonodajne in izvršilne veje oblasti ter od organa, kateremu mora predložiti tak predlog za imenovanje (sodbe z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točke od 136 do 138; A.B. in drugi, točki 124 in 125, ter z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točki 99 in 100 ter navedena sodna praksa).
- 150 Sodišče pa je nedavno presodilo, da lahko okoliščini, ki ju je navedlo predložitveno sodišče in na kateri se nanaša točka 146 te sodbe, skupaj z dejstvom, da spadata v okvir, v katerem se je pričakovalo, da bodo pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) v kratkem na voljo številna delovna mesta, povzročita legitimne dvome v zvezi z neodvisnostjo KRS in njegovo vlogo v postopku imenovanja, ki naj bi pripeljal do navedenih imenovanj na mesta sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) (glej v tem smislu sodbo z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), C-791/19, EU:C:2021:596, točke od 104 do 108).
- 151 Na četrtem mestu in v zvezi s posebnimi okoliščinami, v katerih je predsednik republike zadevnega sodnika imenoval za sodnika v senatu za izredni nadzor in javne zadeve ter v katerih je nato ta sodnik sprejel sporni sklep, je treba navesti, da je iz predložitvene odločbe razvidno, prvič, da je do navedenega imenovanja in sklepa prišlo kljub temu, da je Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)) v okviru spora o glavni stvari odločalo o predlogu za izločitev, podanemu proti vsem sodnikom, ki so bili takrat na funkciji v senatu za izredni nadzor in javne zadeve. Drugič, iz navedb v tej odločbi je razvidno tudi, da so se razlogi, navedeni v utemeljitev tega predloga za izločitev, nanašali zlasti na okoliščine, v katerih so bili imenovani sodniki, ki sestavljajo ta senat, to je na okoliščine, ki so bile s številnih vidikov podobne tistim, v katerih je prišlo do imenovanja zadevnega sodnika.
- 152 Okoliščine, navedene v točkah od 138 do 151 te sodbe, če se upoštevajo skupaj, ob pridržku končnih preučitev, ki jih mora v zvezi s tem opraviti predložitveno sodišče, lahko na eni strani pripeljejo do ugotovitve, da je do imenovanja zadevnega sodnika prišlo ob očitni kršitvi temeljnih

pravil o postopku za imenovanje sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ki so sestavni del vzpostavitve in delovanja zadevnega sodnega sistema, v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 130 te sodbe.

- 153 Na drugi strani in ob istem pridržku lahko vse navedene okoliščine predložitveno sodišče privedejo tudi do ugotovitve, da so okoliščine, v katerih je tako prišlo do imenovanja zadevnega sodnika, ogrozile integriteto rezultata, do katerega je pripeljal postopek imenovanja iz postopka v glavni stvari, s tem, da so prispevale k temu, da so pri pravnih subjektih nastali legitimni dvomi v zvezi z zavarovanostjo tega sodnika pred zunanjimi dejavniki in v zvezi z njegovo nevtralnostjo v razmerju do nasprotujočih si interesov, in k odsotnosti vtisa, da je ta sodnik neodvisen oziroma nepristranski, kar bi lahko omajalo zaupanje, ki ga mora v demokratični družbi in v pravni državi pri pravnih subjektih vzbujati pravosodje.
- 154 Če bo predložitveno sodišče prišlo do takih ugotovitev, bo treba šteti, da okoliščine, v katerih je tako prišlo do imenovanja zadevnega sodnika, v obravnavanem primeru lahko preprečujejo, da bi bila izpolnjena zahteva iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, v skladu s katero mora biti organ – ki je tako kot organ, v okviru katerega je navedeni sodnik v obravnavanem primeru zasedal kot sodnik posameznik, pristojen za odločanje o ukrepu nesoglasne premestitve sodnika, od katerega bi se lahko, tako kot od osebe W.Ż., zahtevala razlaga in uporaba prava Unije – neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v smislu te določbe.
- 155 V tem primeru bo moralo predložitveno sodišče še v odgovorih, ki jih mora podati na vprašanji, ki mu ju je postavilo Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, pojasniti, da mora zadnjenavedeno sodišče v skladu z načelom primarnosti prava Unije sporni sklep šteti za neobstoječ, ne da bi temu lahko nasprotovala katera koli določba nacionalnega prava.
- 156 V zvezi s tem je treba namreč opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo primarnosti prava Unije določa prednost prava Unije pred pravom držav članic. To načelo zato vsem organom držav članic nalaga, da različnim predpisom Unije zagotovijo polni učinek, pri čemer pravo držav članic ne more vplivati na učinek, ki je tem različnim predpisom priznan na ozemlju navedenih držav (sodba z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 244 in navedena sodna praksa).
- 157 Tako na podlagi načela primarnosti prava Unije to, da se država članica sklicuje na določbe nacionalnega prava, čeprav so ustavnopravne, ne sme posegati v enotnost in učinkovitost prava Unije. V skladu z ustaljeno sodno prakso so namreč učinki načela primarnosti prava Unije zavezujoči za vse organe države članice, ne da bi med drugim nacionalne določbe, vključno z ustavnim redom, to lahko ovirale (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 245 in navedena sodna praksa).
- 158 Natančneje, vsako nacionalno sodišče, ki odloča v okviru svoje pristojnosti, je kot organ države članice dolžno, da v sporu, ki mu je predložen, ne uporabi nobene nacionalne določbe, ki je v nasprotju z določbo prava Unije z neposrednim učinkom (sodba z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 248 in navedena sodna praksa).

- 159 Tako bo moralo Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov – ker člen 19(1), drugi pododstavek, PEU državam članicam nalaga jasno in natančno obveznost rezultata, ki ne vsebuje nobenega pogoja glede neodvisnosti sodišč, ki morajo razlagati in uporabljati pravo Unije – v okviru svojih pristojnosti zagotoviti polni učinek te določbe (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ in drugi, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, točka 250 in navedena sodna praksa), zaradi česar bo treba v obravnavanem primeru in ob pridržku preučitev, ki jih mora še izvesti predložitveno sodišče, glede na to, kar je navedeno v točki 39 te sodbe, ta sklep šteti za neobstoječ.
- 160 V zvezi s tem je treba pojasniti še, da se, če predložitveno sodišče ugotovi, da je tak sklep izdal organ, ki ni neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče v smislu prava Unije, v obravnavanem primeru ni mogoče učinkovito sklicevati na noben preudarek, ki bi izhajal iz načela pravne varnosti ali ki bi bil povezan z domnevno pravnomočnostjo, da bi se sodišču, kakršno je Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (vrhovno sodišče (civilni senat)), ki zaseda v sestavi treh sodnikov, preprečilo tak sklep šteti za neobstoječ.
- 161 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU in načelo primarnosti prava Unije razlagati tako, da mora nacionalno sodišče, ki odloča o predlogu za izločitev, ki je priložen tožbi, s katero sodnik, ki svojo funkcijo opravlja pri sodišču, v okviru katerega se lahko razlaga in uporablja pravo Unije, izpodbija odločbo, s katero je bil brez njegovega soglasja premeščen, če je taka posledica glede na postopkovni položaj nujna, da se zagotovi primarnost prava Unije, sklep, s katerim je organ, ki odloča na zadnji stopnji in v sestavi sodnika posameznika, zavrnil navedeno tožbo, šteti za neobstoječ, če je iz vseh pogojev in okoliščin, v okviru katerih je potekal postopek za imenovanje tega sodnika posameznika, razvidno, da je do tega imenovanja prišlo ob očitni kršitvi temeljnih pravil, ki so sestavni del vzpostavitve in delovanja zadevnega sodnega sistema, in če je s tem, da so pri pravnih subjektih nastali legitimni dvomi v zvezi z neodvisnostjo in nepristranskostjo zadevnega sodnika, ogrožena integriteta rezultata, do katerega je pripeljal navedeni postopek, tako da za navedeni sklep ni mogoče šteti, da ga je izdalo samostojno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU.

Stroški

- 162 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU in načelo primarnosti prava Unije je treba razlagati tako, da mora nacionalno sodišče, ki odloča o predlogu za izločitev, ki je priložen tožbi, s katero sodnik, ki svojo funkcijo opravlja pri sodišču, v okviru katerega se lahko razlaga in uporablja pravo Unije, izpodbija odločbo, s katero je bil brez njegovega soglasja premeščen, če je taka posledica glede na postopkovni položaj nujna, da se zagotovi primarnost prava Unije, sklep, s katerim je organ, ki odloča na zadnji stopnji in v sestavi sodnika posameznika, zavrnil navedeno tožbo, šteti za neobstoječ, če je iz vseh pogojev in okoliščin, v okviru katerih je potekal postopek za imenovanje tega sodnika posameznika, razvidno, da je do tega imenovanja prišlo ob očitni kršitvi temeljnih pravil, ki so sestavni del vzpostavitve

in delovanja zadevnega sodnega sistema, in če je s tem, da so pri pravnih subjektih nastali legitimni dvomi v zvezi z neodvisnostjo in nepristranskostjo zadevnega sodnika, ogrožena integriteta rezultata, do katerega je pripeljal navedeni postopek, tako da za navedeni sklep ni mogoče šteti, da ga je izdalo samostojno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU.

Podpisi